

Monikielinen kirjasto

Riitta Hämäläinen

Eeva Pilviö

Kirsi Vanharanta

Monikielinen kirjasto /
Flerspråkiga biblioteket /Multilingual library

Monikielinen.kirjasto@hel.fi

20.3.2024

Monikielinen kirjasto

Prek literek

اليثت الشجرة التـ

Harry Hälsä
Oikokirjasto

روزبه و النعمه السعيدة

방긋 아기끼

SUNUY
XALE

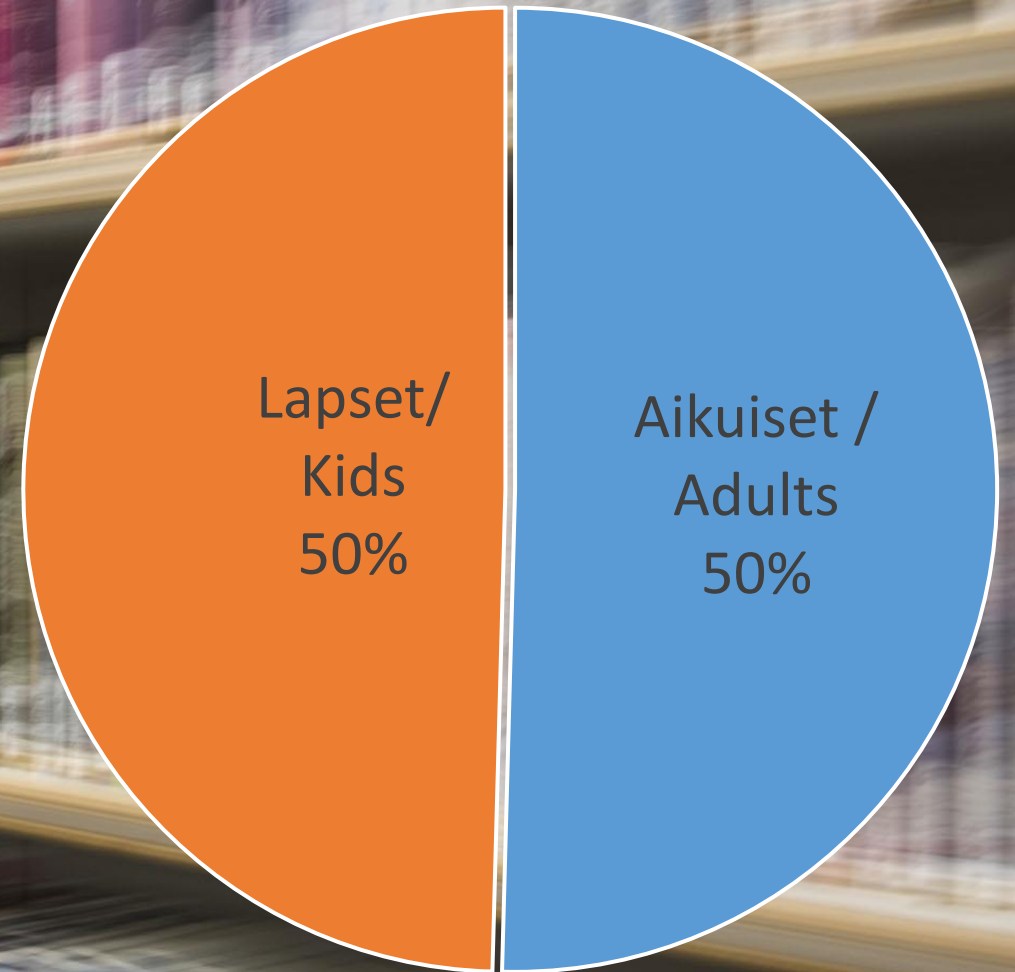
حكاية أميرة صغيرة

SIDAN AYAY SAMEEYAAN
AMIRADUHU

Timo
Happonen

Monikielisen kirjaston kokoelma:

- 37 253 nidettä (31.12.2023).
- Noin 80 eri kielellä.
- Kirjoja, äänikirjoja, e-kirjoja, lehtiä, musiikkia, elokuvia.
- Aineiston kotipaikka Pasilan kirjaston asiakastiloissa, siirtokokoelmina lainataan kaikkialle Suomeen.

Lähde: Helsingin kaupungin kirjasto, Monikielisen kirjaston kokoelma aineistotyypeittäin ja osastoittain, 31.12.2023

Monikielisen kirjaston kokoelmat

Top-10 suurimmat kokoelmat (2023)

- arabia
- ukraina
- somali
- persia
- kiina
- turkki
- kurdi
- japani
- vietnam
- dari

Kokoelmatilasto (31.12.2023)

Monikielisen kirjaston valikoimiin eivät kuulu

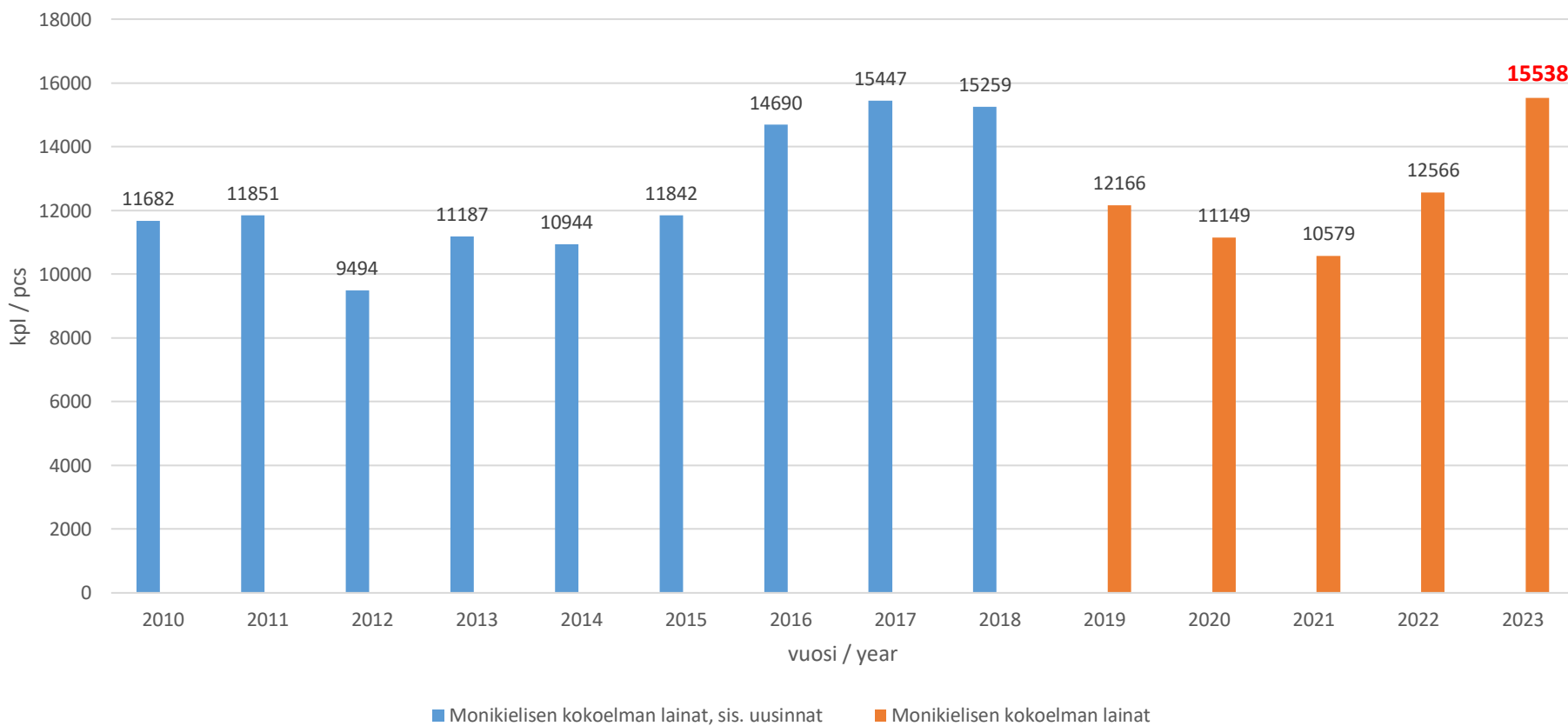
- pohjoismaiset kielet
- venäjä, viro
- englantti, ranska, saksa, espanja, italia

Kuva: Monikielinen kirjasto

Siirtokokoelmien lainausmäärät (31.12.2023)

Monikielisen kirjaston siirtolainat
Multilingual Library interlibrary loans

- Lainaajakirjastot 2023 166 kstoa (2022 147 kstoa)
- 55:llä eri kielellä
- Ukrainaa lähetettiin eniten 4500 kpl, 98:aan eri kirjastoon

Huom: tilastointitavan muutos v.2019 antaa todenmukaisemman kuvan lainausmääristä.

Lähde: Helsingin kaupunginkirjasto, Tilastot, 2010-2023.

Monikielisyys ja kielellinen vastuu *Suomen yleisissä kirjastoissa -* **teemavuosi 2024**

Valtakunnallinen monikielisyyden teemavuosi 2024 kirjastoissa : tausta

- Vuosi 2024 on monikielisyyden valtakunnallinen teemavuosi.
- Suomen väestöstä n. 9 % on vieraskielistä, määrä on kaksinkertaistunut 11 vuodessa (Tilastokeskus 2023)
- Opetus- ja kulttuuriministeriö: Taide, kulttuuri ja moninainen Suomi [Opetus- ja kulttuuriministeriön toimenpideohjelma moninaisuuden edistämiseksi taiteen ja kulttuurin alalla](#) (2023)

Valtakunnallinen monikielisyyden teemavuosi 2024: Tavoitteet, kohderyhmä ja tekijät

- **Kohderyhmä:**
 - Ensisijaisesti kirjastoammattilaiset
 - Heidän kautta tavoitetaan eri kieliä puhuvaa väestöä Suomessa
- **Tavoitteet:**
 - Kirjastot tuntevat oman alueensa vieraita kieliä puhuvan väestön ja asiakaskunnan
 - Kirjastot kehittävät kokoelmaansa, palveluitaan ja viestintäänsä niin, että ne paremmin vastaavat alueen vieraskielisen asiakaskunnan tarpeita
 - Monikielisen kirjaston palvelut tunnetummaksi kirjastolaisten joukossa
- **Teemavuoden tekijät:**
 - Monikielinen kirjasto koordinoi (projektityöntekijä Minna Mohr 10-12/2023)
 - Useita yhteistyökumppaneita

Teemavuosi 2024 : Mitä Monikielinen kirjasto tekee?

Teemavuoden aloitus
**Satakielikuukauden
aikana**
(21.2.-21.3.2024)

- 10. joulukuusi
- Kannustetaan mukaan mahdollisimman paljon osallistujia!

**Valtakunnallinen
koulutustilaisuus**
teemavuoteen liittyen
(11.4.2024)

- Kirjastokaistan suorälähetys

Esim.
**kirjailijavieras-
tapahtuma**
(syksyllä)

- Tarkempi sisältö ja toteutustapa mietinnässä!

Tietoiskuja /
koulutustilaisuuksia
ympäri maata

- Esittelemme mielellämme toimintaamme esim. tietoisku-tyyppisesti!

Monikieliset asiakkaat?

Miten tuoda monikielisyyttä kirjastojen arkeen?

Satakielikuukausi 2024 – juhlimme jo 10. kerran!

Satakielikuukausi

- Vuosittainen monikielisyttä juhлива jakso Kansainvälisen äidinkielen päivän (21.2.) ja Maailman runouden päivän (21.3) välillä. Satakielikuukautta on vietetty Suomessa vuodesta 2015.
- Satakielikuukausi haastaa tarkastelemaan äidinkielen ja monikielisyyden merkitystä taiteen, kohtaamisten ja yhdessä tekemisen kautta kirjastoissa, oppilaitoksissa, työpaikoilla ja kotona.
- Tänä vuonna www.satakielikuukausi.fi -sivustolla n.120 tapahtumaa mm. näyttelyitä, teatteria, satutuokioita ja kirjanäyttelyitä.
- Tapahtumia nostettu esille Satakielikuukauden ja Monikielisen kirjaston Facebookissa ja Instagramissa.
- Monikielisen kirjaston informaatikko Eeva Pilviö kävi Radio Helsingin Kaupunkielämää-ohjelmassa 21.2.2024 juttelemassa Monikielisestä kirjastosta ja Satakielikuukaudesta. [Kuuntele ohjelma](#).
- Vaasa AKE Pampas [podcast](#) : erikoiskirjastonhoitaja Sini Helminen ja projektityöntekijä Minna Mohr Helsingin kaupunginkirjastosta keskusteleivat miten nuoria voidaan innostaa lukemaan, julkaistu 14.2.24
- Monikielinen kirjasto koordinoi Satakielikuukautta yhdessä Kulttuurilla kaikille- palvelun kanssa.

MONIEN KIELTEN JA KULTTUURIEN KIRJASTO -SEMINAARI 11.4.2024

Monikielinen kirjasto järjestää "Monien kielten ja kulttuurien kirjasto" -seminaarin 11.4.2024, klo 12-16 Oodissa ja webinaarina:

- 12.00-12:15 Tervetuloa! Monikielisyyden teemavuosi kirjastoissa 2024.
- 12:15-13:00 Monia kieliä vai monikielisyyttä? FT Lotta Aunio, Afrikan tutkimuksen dosentti, bantukielten vanhempi yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto.
- 13:05 – 13:50 Monikielinen lapsi lukijana, FM Annastiina Kettunen, projektisuunnittelija, Niilo Mäki instituutti.
- 13:50 – 14:05 (15 min) TAUKO
- 14:05 – 14:50 Kirjasto on kielten rikas kosteikko / FT Ritva Hyttinen, lehtori, Turun ammattikorkeakoulu.
- 14:55 – 15:25 Kirjasto monikielisenä ja -kulttuurisena ympäristönä. / Wiam Alrubaei, kirjastoneuvoja, Espoon kaupunginkirjasto.
- 15:25 – 16:00 Keskustelua ja seminaaripäivän päättäminen.

Muutokset ohjelmaan ovat mahdollisia. Seminaari on maksuton.

[Lue lisää aiheesta ja ilmoittaudu Oodiin.](#)

Voit myös seurata seminaaria Kirjastokaistalta osoitteesta: <https://www.kirjastokaista.fi/live/>.

Monikielisen kirjaston markkinointi- ja viestintämateriaalit kirjastoille

- Esitteet
- Videoita
- Kirjastotilan opastetekstejä
- Vinkkilistoja aineistosta
- Monikielinen satudiplomi
- Somemarkkinointi
- Nettisivustot
(kirjastot.fi ja helmet-finna.fi)
- Myös uusia materiaaleja tehty :

Hyllypuhujat (FI + SV)

Muistilehtiö

Monikielinen kirjasto	
Flerspråkiga biblioteket	Multilingual Library
portugali Biblioteca multilingue	多言語ライブラリー <small>japani</small>
ranska La bibliothèque multilingue	المكتبة متعددة اللغات <small>arabia</small>
somali Maktabadda Luqadaha Badan	پستووکخانهی فره زمان <small>kurdi</small>
puola Biblioteka wielojęzyczna	多语言图书馆 <small>kiina</small>
bosnia Višejezična biblioteka	کتابخانه چند زبانه <small>persia (farsi)</small>
bengali মান্বিনিক্রমাল নাথৈত্রি	बहुभाषीय पुस्तकालय <small>hindi</small>
thai ห้องสมุดหลายภาษา	बहुभाषिक पुस्तकालय <small>nepali</small>
ukraina Багатомовна бібліотека	متعدد لسانی لائبریری <small>urdu</small>
albania Libraria shumëgjuhëshe	Thư viện đa ngôn ngữ <small>vietnam</small>
buma وفاقی کتب خانہ اور کتب خانہ	Çok dilli kütüphane <small>turkki</small>
tagalog Silid-aklatan na para sa iba't-ibang wika	

Monikieliset lastenkirjat päiväkotien iltasatukirjahyllyihin

- Iltasatukirjahylly -pilotti käynnistyi syksyllä 2023 päiväkodeissa, joissa on jo iltasatuhylly käytössä.
- Tarjotaan Monikielisen kirjaston kuvakirjoja päiväkotien perheiden omilla, Suomessa harvinaisemmin puhutuilla, äidinkiellillä.
- Rovaniemi, Seinäjoki, Uusikaupunki, Tammisaari, Kerava, Helsinki, Vantaa ja Espoo.
- Päiväkotien toiveissa on ollut yhteensä 57 eri kieltä.

[Iltasatukirjahylly | IKI-TARU | Tarinoilla lukijaksi \(utu.fi\)](#)

[Tamburbiblioteket - Eteiskirjasto - Satakielikuukausi](#)

Tarinasaalis

Tarinasaalis 2023: Aicha Benmerabet – Arabiankieliset lastenkirjat - Kirjastokaista

Vinkkejä aineistosta

- Kirjastot voivat etsiä [Helmet-tietokannasta](#) ja www.kirjastot.fi mitä lasten ja nuorten aineistoa Monikielinen kirjasto on hankkinut ja valita sopivimmat omiin kokoelmiinsa.
- Kirjastot ovat toivoneet lasten ja nuorten kirjallisuuden vinkkilistoja.
- [Monikielinen satudiplomi](#) houkuttelee yhteisiin lukuhetkiin.
- Vinkkilistoja eri kielillä ja eri aiheista
 - [koulutulokkaille kirjavinkkejä eri kielillä \(pdf\)](#).
 - [vinkkilista kuvakirjoista monilla kielillä](#).
 - [arabiankieliset lastenkirjat vinkkilista \(pdf\)](#)
 - [arabiankielisiä e-kirjoja Helmet-kirjastokortin käyttäjille](#)
 - [kurdin kurmanjin kielellä kuvakirjoja pienemmille lapsille](#).
 - [somalinkielinen vinkkilista \(pdf\)](#)
- [Kaksikieliset satutuokiot](#), mm. suomi-arabia ja suomi-hollanti

KUVAKIRJOJA MONILLA KIELILLÄ

101 DALMATIALAISTA
arabia, englanti, kiina,
romania, suomi, venäjä

PIKKIS-KIRJAT (SPINKIS) LASSE ANRELL

arabia, persia, ruotsi, suomi

KIITOS!

Lisätietoja teemavuodesta:

- [Kirjastot kutsutaan mukaan monikielisyyden teemavuoteen 2024 | Kirjastot.fi](https://kirjastot.fi)
- monikielinen.kirjasto@hel.fi

Lisätietoja Monikielisestä kirjastosta:

- [Kirjastot.fi](https://kirjastot.fi)
- [Helmet](#)
- [Facebook](#)
- [Instagram](#)
- Monikielinen.kirjasto@hel.fi